

Års- og møteplan for 2025

Kontrollutvalget Lillehammer
kommune

INNHold

1	INNLEDNING.....	2
2	KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING	2
3	KONTROLLUTVALGETS HOVEDFOKUS I 2025.....	2
3.1	Regnskapsrevisjon.....	2
3.2	Forvaltningsrevisjon.....	3
3.3	Eierskapskontroll.....	4
3.4	Løpende kontroll med forvaltningen	4
3.5	Kontrollutvalgets budsjett	5
3.6	Påseansvar ovenfor revisjonen	5
3.7	Kontrollutvalgets rapportering	6
3.8	Kompetanse og opplæring.....	6
4	MØTEPLAN FOR 2025.....	6

1 INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er valgt av kommunestyret for å føre denne kontrollen løpende. Et handlekraftig kontrollutvalg er viktig for å sikre demokratisk innsyn og kontroll. Kontrollutvalget utfører arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

I veilederen «Kontrollutvalgsboka» fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet står følgende; «Kontrollutvalet er avgjerande for å oppnå ein velfungerande eigenkontroll i den enkelte kommune eller fylkeskommune. Ein velfungerande eigenkontroll styrkjer innbyggjarane sin tillit til kommunen og er viktig for å sikre effektiv og rett bruk av ressursane. Aktørane i eigenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalet saman med sekretariatet, kommunedirektøren og revisor. Ein god eigenkontroll krev samspel mellom desse. For at dette samspelet skal fungere, er det naudsynt at aktørane kjenner både si ega og kvarandre sine roller.»

I kontrollutvalgets års- og møteplan omtales noen områder og oppgaver som er planlagt for 2025.

2 KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget for perioden 2023 – 2027 ble valgt i konstituerende møte den 19.10.2023. Det ble foretatt et nyvalg den 25.1.2024 da nestleder i kontrollutvalget fikk jobb i kommunen. Kontrollutvalget i Lillehammer har nå følgende sammensetning:

Medlemmer:

Varamedlemmer:

Ap	Stein Helge Riise (leder) Jørund Hassel (medlem)	1. Randi Berit Nyhus Hoff 2. Stein B. Olsen 3. Randi Ellingsberg
R, MDG	Kari Svingheim (MDG)	1. Helge Leonardsen (R) 2. Turid Thomassen (R) 3. Ragnhild Holmen Bjørnsen (MDG)
H/KrF/V/Sp/Frp/PP/INP	Bjørg Synnøve Lien (Nestleder - V) Håkon Erdal (H)	1. Erik Almestrand (Frp) 2. Arnt Orskaug (INP) 3. Kristin Hille Valla (Sp) 4. Sissel-Merete Uv Berg (KrF)

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KO som er et kommunalt oppgavefelleskap mellom kommunene Lillehammer, Gausdal og Øyer samt Innlandet fylkeskommune. Samarbeidet har et eget representantskap.

3 KONTROLLUTVALGETS HOVEDFOKUS I 2025

3.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal avgi en uttalelse til kommunestyret når kommunens årsregnskap og årsberetning legges fram. Formannskapet får kopi av uttalelsen, slik at den er med når formannskapet gir sin innstilling til kommunestyret. Kontrollutvalget planlegger å vedta uttalelsen så snart som mulig etter revisjonens frist for revisjonsberetning den 15.4. Kontrollutvalget fikk en orientering fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i november 2024 om hvilken strategi som ligger

bak dette arbeidet. Høsten 2025 vil utvalget få en ny orientering om hvilken strategi revisor har for regnskapsåret 2025.

Nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader som revisjonen ønsker at kontrollutvalget skal følge opp, behandles fortløpende. Eventuelle nummererte brev som ikke blir godt nok fulgt opp av kommunen, sendes kommunestyret for videre behandling.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskap blir reviderte på en betryggende måte. Dette er beskrevet nedenfor under oppgaver knyttet til kontrollutvalgets påseansvar overfor revisjonen. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen er en oppgave som følger av kommuneloven, denne skal hjelpe kontrollutvalget med å følge med på økonomiforvaltningen i kommunen. Kontrollutvalget fikk en orientering i november 2024 fra regnskapsrevisor om hvilke vurderinger som var gjort i forhold til risiko- og vesentlighet for 2024, og da er det kontroll av attestasjoner og anvisninger som vil ha fokus. Høsten 2025 vil utvalget få en oppdatert orientering om fokus for regnskapet for 2025.

3.2 FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. Kontrollutvalget skal – oftest i samarbeid med kommunens revisor - føre kontroll med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Kontrollutvalget forsøker derfor å ha et løpende blikk på kommunens virksomhet og sørger for at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon innenfor den rammen som kommunestyret har bevilget. I tillegg til å bestille undersøkelser fra kommunens revisor kan kontrollutvalget benytte andre aktiviteter som er nærmere beskrevet i punkt 3.4. nedenfor. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Kommuneloven sier at «kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet eller kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.»

I 2024 vedtok kommunestyret plan for forvaltningsrevisjon for 2024-2027 basert på innstilling fra kontrollutvalget. Oppfølging av planen vil være det absolutt største fokuset i 2025. I løpet av våren 2025 vil det bli lagt fram en forvaltningsrevisjon om IKT-sikkerhet, og om høsten en forvaltningsrevisjon om kommunens arbeid med klimautfordringen. Selv om planen er styrende for kontrollutvalgets videre arbeid, så vil kontrollutvalget allikevel følge med på andre tema. Kommunestyret har gitt utvalget fullmakt til å revurdere planen ved behov. Det er viktig å merke seg at målet med forvaltningsrevisjon er læring og forbedring i organisasjonen.

Temaene i planen omtales i tabellen under. Siden planen er nylig vedtatt er det mye som fortsatt ikke er fulgt opp, og dette vil ha fokus i resten av valgperioden. Det bes om orienteringer fra kommunedirektøren i hvert møte, og de temaene som ikke har noen kommentarer knyttet opp mot seg, vil bli vurdert for orienteringer i løpet av 2025 og ut valgperioden.

Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027, prioritert rekkefølge	Oppfølging av planen hittil	Kommentarer
IKT-sikkerhet	Det forrige kontrollutvalget bestilte en forvaltningsrevisjon i samarbeid med utvalgene i Gausdal og Øyer.	Forventes klar i løpet av våren 2025
Håndtering av vold og trusler	Ført opp i planen for orienteringer i 2025	
Kommunens arbeid med klima, natur og miljø	Foranalyse og prosjektplan er bestilt.	Forventes lagt fram i løpet av høsten 2025.
Oppfølging av ufrivillig skolefravær	Foranalyse er bestilt og legges fram i desember 2024. Prosjekt må avvete grunnet ressursituasjonen.	2026?
HMS-arbeid (inkl. oppfølging av sykefravær, arbeidsmiljø samt hel/deltid)	Orientering om sykefravær og heltidskultur 12.2.2024	
Integrering og inkludering av flyktninger	Foranalyse er bestilt og legges fram i desember 2024. Prosjekt må avvete grunnet ressursituasjonen.	2026?
Styring og tildeling av tjenester innen helse og velferd	Orientering om tidlig innsats og forebygging 14.10.2024 Orientering om bruk av trygghetsalarmer 14.10.2024	
Interkommunal legevakt	Forvaltningsrevisjon bestilt av kontrollutvalget i forrige periode. Lagt fram for KU 18.11.2024 og KST i desember 2024.	Ferdig
Varslingsrutiner, kunnskap og håndtering av varslinger	Ført opp i planen for orienteringer i 2025	
Styring og drift av kommunale barnehager	Ført opp i planen for orienteringer i 2025	

3.3 EIERSKAPSKONTROLL

Eierskapskontroll innebærer «å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring».

Kommunestyret vedtok plan for eierskapskontroll i 2024 basert på innstilling fra kontrollutvalget. Denne planen inneholder kun et tema, og kontrollutvalget vil tilnærme seg eierskapsstyringen i kommunen via orienteringer i første omgang. Det er ikke budsjettramme til å kjøre både forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller samtidig. I 2025 vil anbefalinger fra en gjennomført eierskapskontroll bli fulgt opp.

3.4 LØPENDE KONTROLL MED FORVALTNINGEN

Forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og regnskapsrevisjon utgjør den mest ressurskrevende delen av kontrollutvalgets arbeid. Utvalget har imidlertid et ansvar for en løpende oppfølging av det som skjer i kommunen. Dette arbeidet gjøres bl.a. ved at utvalgets medlemmer og kontrollutvalgssekretariatet følger med på forvaltningen og det som skjer i kommunen eller kommuner generelt. Dette skjer ikke minst via orienteringer i utvalgets møter.

Følgende punkter er eksempler på hvordan kontrollutvalget utøver løpende kontroll med forvaltningen utover regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:

- mer eller mindre løpende risiko- og vesentlighetsvurderinger som en del av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - og rullering av disse planene
- informasjon og orientering fra kommunedirektør i kontrollutvalgets møter
- utvalgets egne observasjoner
- innspill og henvendelser til kontrollutvalget

- saker der kommunen har vært omtalt i media eller tema som er omtalt i fagtidsskrifter eller riksmidia
- rapporter fra statlige tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging
- virksomhetsbesøk

Kontrollutvalget har stor nytte av å benytte seg av orienteringer i møtene. Dette gjøres i noen tilfeller som en del av forarbeidet til temaer som framgår av planer. I andre tilfeller gjøres det for at utvalget skal bli bedre kjent med forvaltningen. Da kan det stilles relevante spørsmål omkring risiko og risikoreduserende tiltak, og dette kan eventuelt følges opp ved nye orienteringer eller undersøkelser senere. Informasjonen i orienteringene bidrar til en forståelse av risikobildet i kommunen. Det vil være mulig for utvalget å besøke enheter/avdelinger, men dette har vært lite brukt. I møteplanen er noen aktuelle orienteringer som er planlagt for 2025 nevnt på de aktuelle møtedatoene.

Kontrollutvalget behandler også saker om oppfølging av politiske vedtak. Kommunen har utarbeidet en ny, digital rapportering på dette via Framsikt. Kontrollutvalget vil følge med på dette i forbindelse med tertialrapportering.

3.5 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for sitt ansvarsområde i kommunen. For 2025 ble forslag til budsjett vedtatt i september 2024 av kontrollutvalget. Budsjettforslaget omfatter utgifter til revisjon, sekretariatsamarbeidet og egen drift. Forslaget til budsjett er sendt kommunen slik at det innarbeides i kommunens totale budsjett som skal behandles i kommunestyret senere i 2024.

Kontrollutvalgets forslag skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret. Dersom kommunestyret vedtar et lavere budsjett enn foreslått, må kontrollutvalget vurdere betydningen av dette i forhold til egen aktivitet i 2025. I 2025 skal det også utarbeides forslag til budsjett for 2026.

Budsjettet til kontrollutvalget i Lillehammer tillater maks to revisjoner per år.

3.6 PÅSEANSVAR OVENFOR REVISJONEN

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet. Kontrollutvalget inngår årlig på vegne av kommunestyret en oppdragsavtale med kommunens revisor Innlandet Revisjon IKS.

Kommunens revisor deltar ofte på kontrollutvalgets møter. Dette ivaretar en god kommunikasjon og mulighet til å ivareta utvalgets kontrollansvar overfor revisor gjennom året. Utover dette har også kontrollutvalgssekretariatet tett dialog med revisjonen. Følgende punkter oppsummerer oppgavene:

- uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer legges fram årlig
- revisjonen rapporterer om arbeidet med regnskapet ved å legge fram strategi om høsten og statusrapport ved behov senere i tillegg til selve revisjonsberetningen med frist 15.4. I forbindelse med kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen, presenterer revisjonen sitt arbeid med årsregnskapet. Revisjonsberetningen stiles til kommunestyret, men legges fram for utvalget ved behandlingen av årsregnskapet. Hvis revisjonen utarbeider et brev til kommunen om årsregnskapet, legges dette fram for utvalget som referatsak.
- behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter og eierskapskontroller. Rapportering skjer iht. avtalt prosess, dvs. vanligvis via presentasjon av foranalyse, prosjektplan og revisjonsrapport
- orientering om/behandling av eventuelle rapporter om misligheter/uregelmessigheter
- orientering om/behandling av rapporter og brev som gjelder regnskapsrevisjon og økonomisk intern kontroll

- revisjonen presenterer årlig en sammenligning av revisjonsutgifter fra lignende revisjonsordninger ellers i landet
- ekstern kvalitetskontroll presenteres når dette er gjennomført i revisjonsselskapet
- evaluering av kontrollutvalgets påseansvar overfor revisjonen behandles årlig

3.7 KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret. Det er egne bestemmelser om rapportering av gjennomførte kontroller. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet er utvalgets rapportering i forbindelse med regnskapsrevisjon. Ellers rapporterer utvalget til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak.

Kontrollutvalgets årsplan behandles i utvalgets siste møte før nyttår, mens årsrapport behandles på første møte i utvalget på nytt kalenderår. Både årsplanen og årsrapporten sendes kommunestyret til orientering.

3.8 KOMPETANSE OG OPPLÆRING

Kontrollutvalgets oppgaver er mange og til dels krevende. Det er derfor behov for jevnlig oppdatering av kunnskap. Dette gjelder både kunnskap om forvaltningen og metodikk som er knyttet til kontrollutførelsen. Så mange som mulig av utvalgsmedlemmene bør gis mulighet til å være med på NKRFs kontrollutvalgskonferanse i 2025. Denne samlingen gir økt kunnskap, skaper inspirasjon og gir mulighet til å knytte kontakt med andre utvalg, noe som er viktig for utvalget sitt arbeid.

Det er planlagt et felles møte for kontrollutvalgene i Lillehammer, Gausdal og Øyer i 2025. De tre kommunene samarbeider om mye, og har tidligere gjennomført felles forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Dette gjør at flere er med på å betale for rapportene og på den måten får man mer igjen for pengene.

4 MØTEPLAN FOR 2025

Kontrollutvalgets møter er åpne. Ordfører og revisor har møte- og talerett i møtene. Kontrollutvalget kan også innkalle kommunedirektør i forbindelse med behandling av og/eller orientering om saker.

Kontrollutvalgets møter holdes på dagtid og legges i hovedsak til rådhuset på Lillehammer. Kontrollutvalget har vedtatt følgende møteplan for 2025:

Dato:	Foreløpig innhold:
Onsdag 12. februar Fellesmøte med Gausdal og Øyer	Aktuelle orienteringer <ul style="list-style-type: none">• Krisesenteret• Næringsutviklingsarbeidet• Presentasjon av planer for de ulike utvalgene samt vurderinger om mulige fellesprosjekt• Dialog om hvilke tema utvalgene bør følge opp etter kontrollutvalgskonferansen I hvert enkelt møte: <ul style="list-style-type: none">• Statusrapportering pr. 31.12.2024 (hvis regnskapstall er klare)• Statusrapport regnskapsrevisjon (hvis behov)• Oppfølging av politiske vedtak per 31.12.2024?• Dersom kommunestyret vedtar et lavere budsjett enn foreslått så må budsjett for 2025 og oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS 2025 tas opp på nytt• Referatsaker og eventuelt

Mandag 17. mars	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuelle orienteringer fra kommunedirektøren <ul style="list-style-type: none"> ○ Innkjøp ○ Ung Data undersøkelsen og bestille en prosjektplan i den forbindelse ○ Integrering av flyktninger (jf. gjennomført foranalyse) • Oppfølging av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll med vurderinger om betydningen av kommunestyrets budsjettvedtak • Kontrollutvalgets årsrapport for 2024 • Referatsaker og eventuelt
Mandag 5. mai	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuelle orienteringer fra kommunedirektøren <ul style="list-style-type: none"> ○ Arbeid for å unngå korrupsjon og hvitvasking ○ Håndtering av vold og trusler • Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet - herunder endelig orientering om årsregnskapet og årsmeldingen • Oppfølging av politiske vedtak per første tertial 2025 • Referatsaker og eventuelt
Mandag 2. juni	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuelle orienteringer fra kommunedirektøren <ul style="list-style-type: none"> ○ Avlastningsboliger (jf. rapport fra Helsetilsynet i 2024) ○ Erfaringer med kontraktene om veivedlikehold, brøyting mm • Statusrapportering kontrollutvalget per 30.04.2025 • Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Interkommunal legevakt» • Forvaltningsrevisjonsrapporten IKT-sikkerhet • Referatsaker og eventuelt
Mandag 1. september	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuelle orienteringer fra kommunedirektøren <ul style="list-style-type: none"> ○ Arbeid for å sikre et trygt og godt arbeidsliv via kontrakter, unngå sosial dumping ○ Psykisk helse blant eldre, særlig med tanke på at man skal bo lengre hjemme (evt. i juni om det passer da) • Budsjett for kontrollutvalget 2026 • Oppfølging av politiske vedtak per andre tertial 2025 • Prosjektplan om integrering og inkludering av flyktninger • Forvaltningsrevisjonsrapporten «Lillehammer kommunes arbeid med klimautfordringen» • Referatsaker og eventuelt
Mandag 13. oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuelle orienteringer fra kommunedirektøren <ul style="list-style-type: none"> ○ Varslingsrutiner og oversikt over antall varslingsaker siste år. Sortering av varslinger kontra avvikshåndtering. • Oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS for 2026 inkludert presentasjon av benchmarking av selskapet • Prosjektplanen Bekymringsfullt skolefravær • Statusrapportering kontrollutvalget per 31.08.2025 • Strategi for regnskapsrevisjon 2025 • Risiko- og vesentlighetsvurderinger fra revisjonen om forenklet etterlevelseskontroll 2025 • Resultat av forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen – 2024 • Referatsaker og eventuelt
Mandag 24. november	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuelle orienteringer fra kommunedirektøren <ul style="list-style-type: none"> ○ Tilstandsrapport skole og barnehage – ekstra orientering omkring styring og drift av kommunale barnehager ○ Tilstandsrapport barnevernet • Kontrollutvalgets påseansvar overfor revisor • Kontrollutvalgets årsplan og møteplan for 2026 • Referatsaker og eventuelt

Det kan bli aktuelt å ende møtedatoer samt at innholdet i møtene kan endres ut fra aktuell agenda. På kontrollutvalgssekretariatets nettside vil møtedatoer framkomme. Saker til kontrollutvalgets møter legges ut på sekretariatets nettside ca. en uke før møtene.

Lillehammer, 16. desember 2024

Stein Helge Riise (sign.)

Leder kontrollutvalget